

संपादकीय

हळूहळू बदल घडत आहेत

संपादक दिपक मोरेश्वर नाईक

‘कुणाचा भरोसा द्यावा असे कुणी उरलेच नाही’ ही कुठल्याशा गळालमधील एक पंक्ती आजच्या इतकी खरी कधी वाटली नव्हती. माणसांचे सोडा, प्राणीमात्रातील ही एक जात अत्यंत बिनभरवशाची हे सर्वांनीच मान्य केलेले आहे. त्यासाठी वेगळे काही पुरावे शोधायला दूर कुठे जाण्याचीही आवश्यकता नाही. डोळ्यांवरील विचारसरण्याचे, शद्धा आणि भावभक्तीचे पटदे दूर करून आजूबाजूस पाहिले तरी त्याची प्रतिची येईल. एकंदर काळच फसवा. पण, दुःख याचे की आताशा ऋतुही बेरवशाचे झाले आहेत. ज्यांनी शाळकरी वयात इतिहास-भूगोलाचा अभ्यास केलेला असेल, त्यांना हे पक्के माहीत असते, की आपल्याकडे ऋतू तीन. हिवाळा, उन्हाळ्या आणि पावसाळा. त्यांचा-त्यांचा एक ठरलेला काळ. त्या महिन्यांत त्यांनी नेमाने यावे आणि जावे. ऋतुमानाचे चक्र सुरु राहावे. पण, हल्ली ते ऋतुही चल्ले. वर्षांत्रुतु तसा नको तेव्हा गोंधळ घालण्यासाठी प्रसिद्ध. इतका की, इदिरा संतांसारख्या थोर कवयित्रीनेही ‘नको नको रे पावसा असा अवेळी धिगाणा’ असे विनवून ठेवले आहे. पण, गत काही वर्षांत त्याचे ते अवेळी बरसणेच वाढले. जेव्हा हवा तेव्हा यायचे नाही आणि नको असेल तेव्हा धो धो बरसायचे. ते का, हे कोणास काही समजेना. वाटले, हा नवाच ऋतू. लोकांनी त्याचे नामकरणी केले - हिवसाळा. हिवाळ्यातला पावसाळा. सवय झाली त्याची. पण, आता त्या हिवाळ्यानेही ताळ सोडला आहे. त्याने अंग आक्रमणात घेतले. त्यावर उन्हाळ्याचे आक्रमण झाले. फेब्रुवारी म्हणजे गुलाबी थंडीचा, हुरडा पाट्याचा, हरभज्याच्या हुळ्यावर ताव मारण्याचा महिना. पण यंदा या महिन्यातच उन्हाळा अवतरला. त्यात भर म्हणून पावसाळा. एक वेगळाचा कॉकटेली ऋतू तयार झाला. भावाची किमान हमी द्यावी म्हणून मायबाप सरकारकडे डोळे लावून बसलेल्या बळीराजाला आता ऋतूकडे किमान हमी माणण्याची वेळ आली आहे, की बाबा, जे काही करायचे ते तुझ्या दायर्यात कर. इकडे-तिकडे घसरू नको. असे ऋतूनीच ताळतंत्र सोडले, तर त्या काळ्या मातीने पिकवायचे तरी काय आणि कसे?

ही परिस्थिती का आली आणि कशी आली हा मोठाच अभ्यासाचा विषय. आपल्या हवामानशस्त्रजन्मां पुसाल, तर ते नैऋत्य मोसमी वारे आणि अरबी समुद्रातील कमी दाबाचा पट्टा आणि वेस्टर्न डिस्टर्बन्स असे काय काय सांगतील. तिकडे हवामान बदलाच्या आणि पर्यावरणाच्या आंतरराष्ट्रीय परिषदांमध्ये सतत चर्चा, ती वैशिवक तापमानवाढीची. पृथ्वीचे तापमान वाढले आहे. त्यामुळे ऋतू चळले, दुष्काळ-मग ते ओले असोत की सुके-वाढले हे खरेच आहे. पण, त्यावर इलाज कोण करणार? तापमान वाढले तर ते कमी कसे करणार? ते औद्योगिकीकरणपूर्व कालातील जातीन यांना तर ताप जसता. तरह खारा पा पाचा तर उचलावाच लागेल. आपली स्वतःची कार्बन पदचिन्हे कमी करणे हे त्यातील पहिले पाऊल. आता ही पदचिन्हे कमी कशी करायची? तर ऊर्जासेही उपकरणे वापरायची, वाहनांचा वापर कमी करायचा, 'रिस्यूएबल एनर्जी'बाबत सरकार राबवत असलेल्या उपक्रमांत सहभागी व्हायचे आणि सर्वांत महत्त्वाचे म्हणजे आपल्या लोकप्रतिनिधिनां याबाबत साक्षर करायचे, त्यांच्यावर दबाव आणायचा. हळूळू का होईना बदल घडत आहेत, त्यांना हातभार लावायचा. हे सारे करायचे ते जितके उद्याच्या पिढीसाठी, तितकेच ते आपल्या स्वतःसाठीही. अखेर हवामान बदल हे 'किलअर अॅण्ड प्रेझेन्ट डेंजर' आहे. ते जितके सुप्पष्ट आहे. तितकेच आजचे आहे.

नोकरीचे आमिष दाखवून फसवणूक

■ मुंबईत रेल्वे अधिकाऱ्याला सीबीआयकडून बेड्या

॥ मुंबई : मध्य रेल्वेमध्ये

नोकरी शांधण्या तरुणाना
 रेल्वेमध्ये नोकरी मिळवून देण्याचे
 आमिष दाखवून त्यांच्या कडून
 पैसे घेत फसवणूक करण्याच्या
 मध्य रेल्वेच्या मुख्य डेपो

मटेरियल सुपरिटेंडंटला
(सीडीएमएस) केंद्रीय
अन्वेषण विभागाने
(सीबीआय) बेढ्या
ठोकल्या. राजेश आर.
नाईक असे अधिकाऱ्याचे
नाव असून, सीबीआयच्या
या कारवाईने रेल्वे
विभागात एकच खळबळ
—

उडाला आहे.
 सीबीआयने दिलेल्या
 माहितीनुसार, यातील अरोपी
 नाईक हा मध्य रेल्वेच्या परळ
 वर्कशॉपमध्ये मुख्य डेपो मटेरियल
 सुपरिटेण्डंट (सीडीएमएस)
 पदावर कार्यरत असताना त्याने
 नोकरीच्या शोधात असलेल्या
 तरुणांना मध्य रेल्वेमध्ये विविध
 पदांवर नोकरी मिळवून देण्याच्या
 नावाखाली त्यांची फसवणूक
 केल्याचा आरोप आहे. तरुणांची

फसवणूक करण्यासाठी आरोपी
नाईक याने डीपीओ, मध्य रेल्वे,
मुंबई यांच्या नावाने बनावट
नियुक्ती पत्रे, वैद्यकीय तपासणी
पत्रे, प्रशिक्षण पत्रे पाठवून
मोकळ्या प्रमाणात तरुणांकडून पैसे

रुपये उकळले. फिर्यादी यांचा
विश्वास बसावा म्हणून त्याने
बनावट नियुक्ती पत्र आणि
प्रशिक्षणाचे आदेश पत्र दिले होते.
मात्र, मुलांना नोकरी मिळवून
दिली नाही. फिर्यादी यांच्या
तक्रारीवरून सीबीआयने या
आरोपी नाईकसह अज्ञात
लोकसेवक आणि खाजगी
व्यक्तिविरुद्ध गुन्हा दाखल
करून तपास सुरू केला.
तपासांती सीबीआयने
मध्य रेलवेच्या मुख्य डेपो
मटेरियल सुपरिटेण्डेंट
नाईकला अटक करत
त्याच्या घर, कार्यालयासह
तीन ठिकाणी झाडती घेतली.
सीबीआयने आरोपी नाईकच्या घर,
कार्यालयातून बनावट ॲफर लेटर,
ट्रेनिंग ॲडर, बँक ट्रान्झॅक्शन
पावत्या अशी कागदपत्रे जपत केली
आहेत. आरोपींनी २० हून अधिक
तरुणांची फसवणूक केल्याचे
दस्तावेज, पुरावे सीबीआयला
सापडले असून, त्याआधारे
सीबीआयकडून अधिक तपास सुरू
आहे.

प्रश्नपत्रिका फुटण्याच्या घटनांमुळे शिक्षण व्यवस्थेवरील विश्वास उडाला

प्रश्नपत्रिका फुटण्याच्या घटनांमुळे
शिक्षण व्यवस्थेवरील विश्वास उडाला
आहे, हे आपल्याला दिसतेच. अनेक
ठिकाणी तर पेपर फोडण्याचा ठेका
घेणारे लोक आहेत. परीक्षा केंद्रे आहेत.
त्यावर बातम्या येतात, पण ज्यांनी
त्याला आव्हा घालायचा, त्यांच्या लक्षात
अशातले काहीच येत नाही की त्यांना
पाहायचेच नसते, असा प्रश्न विचारणे
शक्य आहे.

पेपर फोटण्यांचे कौतुक होते. ग्रामीण भागात नव्हे तर शहरी गांगातही हा प्रकार आहे. पेपर कुठेही फुटू शकतो, फुटतो. अशा घटनांची कारणे आपल्या शिक्षण व्यवस्थेतील कमकुवतपणात तसेच शैक्षणिक दर्जाबदलाच्या आपल्या चुकीच्या कल्पना यात डडली आहे.

पेपर फोटण्याची प्रथा केवळ परीक्षा

जे विद्यार्थी परीक्षेची परिश्रमपूर्वक तयारी करतात, प्रश्नपत्रिका फुटल्याने लाभान्वित झालेल्यांशी स्पर्धा करावी लागणे हा सर्वांत मोठा अन्याय आहे. यातून आपण शिक्षणाच्या एकूणच गुणवत्तेला नख लावतो आहोत, हे लक्षात घेणे गरजेचे आहे.

हा प्रकार रोखण्यासाठी विविध

मासा माणूस ते करू शकतो.
प्रखलीत किंवा या व्यवस्थेत
करारयचे आहे, त्यांचे चारित्र्य
नाही आहे की नाही हे आधीच
लेले पाहिजे. दुसरे म्हणजे
प्रशिक्षित करणे व त्यानुसार
गो. यशिवाय ज्या केंद्रावर
त्याची मान्यता कायमस्वरूपी
तरतुद. ज्या पर्यवेक्षकाच्या
टला, त्याला कायमस्वरूपी

प्रक्रियेच्या विश्वासार्हतेला धक्का देणारी आणि प्रामाणिक विद्यार्थ्यांच्या प्रयत्नांचे मोल कमी करणारी आहे. प्रश्नपत्रिका फुटणे ही दहावी-बारावीच्या स्तरावरील एक समस्या बनली आहे. व्यावसायिक परीक्षांचेही पेपर फोडले जातात, फुटात. पेपर जे काढतात, जे सांभाळतात, जे पोहोचवितात आणि जे वितरित करतात ती यंत्रणा निश्चित असते. त्यामुळे या यंत्रणेत कच्चे दुवे असल्याखेरीज पेपर फुटू शकत नाही. हे झारीतले शुक्राचार्य कोण, हे शोधणे कठीण नाही. पण, तसे होताना दिसत नाही. अशांचा शोध क्वचितच लागतो, बहुतेकदा लागतच नाही. परंतु, या समस्येचे परिणाम अतिशय वाईट आहेत, हे आपण समजून घेतले पाहिजे. प्रश्नपत्रिका फुटल्याचे परिणाम परीक्षा हॉलच्या पलीकडेही जाणवतात.

उपाययोजना राबवल्या गेल्या खन्नाया. प्रश्नपत्रिका फुटण्याचे प्रकार रोखण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या प्राथमिक पद्धतींपैकी एक म्हणजे सीलबंद लिफाफे, पर्यवेक्षणाचे (सुपरक्षित) अनेक स्तर आणि प्रश्नपत्रिकेच्या हाताळणीसाठी सुनिश्चित व्यक्ती व्यवस्था. हे उपाय भूतकाळात प्रभावी ठरले असले तरी नव्या काळात या पद्धतीने हा प्रश्न हाताळला जाऊ शकत नाही. कारण एखाद्याने पेपरचाचे फोटो काढून व्हॉट्सअॅपवरून कुणाला तरी पाठविणे हे काम अवघ्या पाच-सात सेंकंदात होण्यासारखे आहे. आता फिजिकली पेपर फोडणे आवश्यक नाही, त्याची झेरॉक्स काढण्याची गरज नाही. आता फक्त फोटो काढायचा आणि तो पाठवून द्यायचा एवढेच करावे लागते आणि जबाबदार लोकांच्या साखळीतील

वसई विरार शहर महानगरपालिका

प्रभाग समिती (बी) विरार पूँक्षे

दुरध्वनी - ९५२५०-२४०२१७९/२४०३४४२/२४०२५६३

जावक क्र. विश्वास/कवि/३९९/२०२३-२४
दि. ०६/०३/२०२४

जाहिर नोटीस

महाराष्ट्र मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ चे कलम ४६९ अन्यथे जाहिर नोटीस खालील मालमत्तेच्या हस्तांतरण संबंधाने वसई विराग शहर महानगरपालिका प्रभाग समिती बी कार्यालय नालासोपारा येथे प्राप्त झालेल्या मालमत्ता धारकाच्या प्रकरण परत्वे नोटीसीनुसार सदर हस्तांतरण संदर्भाने कोणत्याही हितसंबंधाने हरकत अगर आक्षेप असल्यास ही नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ७ दिवसांच्या आत हितसंबंधाच्या व हरकतीच्या लेखी पुराव्यासह वसई विराग शहर महानगरपालिका प्रभाग समिती बी कार्यालय विभागीय कार्यालय विराग येथे लेखी स्वरूपात हरकत नोंदवावी अन्यथा कर वसुलीच्या सोयीसाठी सदर हस्तांतरण करून महानगरपालिका दप्तरी या बाबतची नोंद घेतली जाईल.

अ. क्र.	विभाग	मालमत्ता क्रमांक.	पावती क्र.	ज्याच्या नावे मालमत्ता आहे त्याचे म्हणजे मालमत्ता विकणाऱ्या किंवा करदात्याचे नाव	खरिददाराचे नाव किंवा अभिहस्तांकन करदात्याचे नाव
1	तुर्बींज-2	NL02/550/3	6935	नियाज अहमद बरकत अली शेख	मोहम्मद रफिक मोहम्मद युसुफ शेख
2	तुर्बींज-1	NL01/134/28	6936	रमेश एस. सिंग	राकेश मुकुंद मोरे व सानिका राकेश मोरे
3	तुर्बींज-2	NL02/344/58	6939	सुजय सुशिल झांझ	मनीषा रंजीत चौहान
4	तुर्बींज-2	NL02/430/97	6941	करामत अली शराफत अली सैयद	रेहाना परविन शकील अहमद अन्सारी
5	तुर्बींज-2	NL02/210/15	6943	महेंद्र बच्चन सिंग	भरत यशवंत घाणेकर व वैदेही भरत घाणेकर
6	तुर्बींज-2	NL02/501/1	6946	रतनकुमार राजाराम गुप्ता	क्रांती गणेश मुंडे
7	तुर्बींज-3	NL03/44/1	6947	प्रमोद पांडुरंग कदम	विनेश विठोबा गराटे
8	तुर्बींज-4	NL04/149/24	6950	राजाराम शु धारणे	सोनी शिवाजी गुप्ता
9	तुर्बींज-3	NL03/776/107	6951	सुभाष शांतराम गिडये	दत्ताराम दगडू भोपणे
10	तुर्बींज-3	NL03/217/10	6954	आत्माराम भगवान शेटकर	सदेश संतोष शिर्के
11	तुर्बींज-2	NL02/955/10	6956	मीना केतन ओश्रमकर
12	तुर्बींज-2	NL02/431/36	6958	सकिरअली कमरुद्दीन शेख	सव्यद अली
13	तुर्बींज-2	NL02/659/27	6961	सईदा अंसारी व मोहम्मद अहमद अंसारी	रुक्या अब्दुल्लाह सुनसरा
14	तुर्बींज-7	NL07/250/8	6963	ग्रेस मोजेस रिबेरो	सुनिता भोलानाथ कनोजिया
15	तुर्बींज-2	NL02/703/38	6964	शब्बीर मोहम्मद कडीवाला	ईमरानभाई मो. हुसेन शेलिया व ईमरानाबेन ईमरान शेलिया
16	तुर्बींज-7	NL07/15/4	6967	इब्राहिम बशीर खान	दिलोप शिवप्रसाद गुप्ता व बेबी गुप्ता
17	तुर्बींज-2	NL02/774/61	6968	अजय गोनौर बैठा	बीरबल अच्छेलाल गुप्ता व बबितादेवी बीरबल गुप्ता
18	तुर्बींज-3	NL03/643/16	6972	बिरजु धनेश साव	पलानी अंमल रामा
19	तुर्बींज-3	NL03/1147/16	6976	प्रकाश लक्ष्मण जालगावकर	संतोष सदाशिव खांबे व शिवंन्या संतोष खांबे
20	तुर्बींज-7	NL07/475/2	6978	ओम साई महालक्ष्मी बिल्डर्स व डेव्हलपर्स	मंजुला गणपत व्यास

गाडी /

प्र. सहा. आयुक्त
प्रभाग समिती (बी) विरार पूर्व
तमर्प विभाग चान्द माधारायगांव बिहार

